

Beleidsvaluatie bij lokale besturen: tendenzen en uitdagingen?

*Uiteenzetting gehouden
door Walter Appels*

*in opdracht van
het Vlaams EvaluatiePlatform*

Inhoud:

→ Rechtsbronnen
Beleidsvaluatie

Memorie van toelichting (327-1, p. 7)

Meer autonomie voor de gemeenten
moet natuurlijk gepaard gaan
met een versterking

van de beleidsbepalende rol
van de verkozen raad

De verkozen raadsleden moeten
volop de ruimte hebben

om de beleidsuitvoering en –evaluatie
op een gedegen wijze op te volgen

Memorie van toelichting (327-1, p. 8)

- o De Vlaamse Regering benadrukt de opdracht van de administratie inzake het bestuurlijk management door haar een essentiële rol toe te bedelen in de beheerscyclus:
 - ✓ de voorbereiding
 - ✓ de uitvoering
 - ✓ de evaluatie van het beleid.
- o Voor het beleid kan de administratie belangrijk voorbereidend werk leveren

Art. 87 (84/86). § 1.

- o De hoogste ambtenaar staat in voor de werking van de diensten inzake:
 - ✓ de voorbereiding van het beleid
 - ✓ de uitvoering van het beleid
 - ✓ de evaluatie van het beleid
- o De gemeentesecretaris gedraagt zich naar de onderrichtingen die hem worden gegeven door
 - o de raad
 - o de voorzitter/burgemeester/gouverneur
 - o het uitvoerend orgaan

Art. 98 (95/98).

- o Het managementteam ondersteunt de coördinatie van de gemeentelijke diensten bij:
 - ✓ de beleidsvoorbereiding
 - ✓ de beleidsuitvoering
 - ✓ de beleidsevaluatie

Art. 199 (192/205).

- o De raad neemt initiatieven om de betrokkenheid en de inspraak van de burgers of van de doelgroepen te verzekeren en bij de evaluatie ervan:
 - ✓ bij de beleidsvoorbereiding
 - ✓ bij de uitwerking van de gemeentelijke dienstverlening
 - ✓ bij de evaluatie ervan

Art. 227 (221/205).

- o Elk extern verzelfstandigd agentschap legt in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de gemeenteraden een evaluatieverslag voor aan de gemeenteraad over de uitvoering van de beheers- of samenwerkingsovereenkomst sinds de inwerkingtreding ervan

Inhoud:

Rechtsbronnen

Beleidsevaluatie

- ✓ Beleidscyclus
- ✓ Beleidsevaluatie =?
- ✓ Valkuil

Beleidsclusus

- o Beleidsvoorbereiding = ontwerpbudget
- o Beleidsbeslissing = budgetbeslissing
- o Beleidsuitvoering = budgethouderschap
- o Beleidsevaluatie = rekening

Beleidscyclus

o Beleidsvoorbereiding = ontwerpbudget

✓ ontwerpbudget = bevoegdheid van:

- Topambtenaren
- Managementteam

✓ ontwerpbudget = vertaling van:

- Eerder genomen beslissingen
(aanwervingen, leningen, ...)
- Voorgenomen initiatieven
(oprichting administratief centrum, oprichting
dienst, ...)

Beleidscyclus

- o Beleidsbeslissing = budgetbeslissing
 - ✓ Budgetbeslissing = bevoegdheid van raad

Beleidsclus

o Beleidsuitvoering = budgethouderschap

✓ Budgethouderschap = bevoegdheid van:

- Raad/uitvoerend orgaan
- Individuele ambtenaren

Beleidsclus

o Beleidsevaluatie = rekening

✓ Rekening = bevoegdheid van:

- Financieel beheerder (technisch)
- Raad (politiek)
- Audit (louter technisch?)

Inhoud:

Rechtsbronnen

Beleidsevaluatie

- ✓ Beleidscyclus
- ✓ Beleidsevaluatie =?
- ✓ Valkuil

Beleidsevaluatie =?

Beleidsevaluatie =?

o Correcte uitvoering van budget?

- ✓ Uitgangspunt: wiskunde/boekhouding
∴ criterium = is er gefraudeerd?
- ✓ Uitgangspunt: budget = taakstellend!
∴ criterium = taak efficiënt/effectief uitgevoerd?

o Evaluatie van het beleid?

- ✓ Uitgangspunt: doelstelling(en) van het beleid
∴ criterium = werd doel verwezenlijkt
 - Enkel output?
(werden de vooropgestelde aantallen bereikt?)
 - Ook outcome?
(werd het beoogde effect bereikt?)

Beleidsevaluatie =?

- o Correcte uitvoering van budget?
 - ✓ Uitgangspunt: wiskunde/boekhouding
∴ criterium = is er gefraudeerd?
 - ✓ Uitgangspunt: budget = taakstellend!
∴ criterium = taak efficiënt/effectief verwezenlijkt?
- o Evaluatie van het beleid?
 - ✓ Uitgangspunt: doelstelling(en) van het beleid
∴ criterium = werd doel verwezenlijkt
 - Enkel output?
(werden de vooropgestelde aantallen bereikt?)
 - Ook outcome?
(werd het beoogde effect bereikt?)

Beleidsevaluatie =?

o Meten is weten?

Met welk instrument

Beleidsevaluatie =?

o WAUW?

- ✓ = werken aan uitmuntend welzijn
- ✓ = uitgebreide Balanced Scorecard
- ✓ = idee van Deloitte & Touche
- ✓ = uitgewerkt in
DE BRAECKELEER, Frans & APPELS, Walter
Prestatiemeting bij OCMW's,
in *Praktijkgids management lokale besturen,*
Praktijkgids OCMW, Kluwer, Mechelen, 2000

Beleidsevaluatie =?

o WAUW=

- ✓ het wettelijkheids perspectief
- ✓ het maatschappelijk perspectief
- ✓ het afnemersperspectief
- ✓ het financiële perspectief
- ✓ het bedrijfsvoeringsperspectief
- ✓ het innovatieperspectief

Inhoud:

Rechtsbronnen

Beleidsevaluatie

✓ Beleidscyclus

✓ Beleidsevaluatie =?

→ ✓ Valkuil

Valkuil

DILBERT® door Scott Adams

Valkuil

- o De hoogste ambtenaar staat in voor de werking van de diensten inzake:
 - ✓ ...
 - ✓ de evaluatie van het beleid
-
- o De gemeentesecretaris gedraagt zich naar de onderrichtingen die hem worden gegeven door
 - o de raad
 - o de voorzitter/burgemeester/gouverneur
 - o het uitvoerend orgaan

Valkuil

o Voorbeeld

- ✓ OCMW = schuldenberg?
- ✓ Wat mag geld kosten?
 - Zaken die stemmenwinst opleveren
 - Zaken die terugbetaald worden
 - Leefloon/steun aan Belgen?
 - Personeelsbeleid
- ✓ Commitment personeel vereist overeenstemming persoonlijke waarden/waarden v/d organisatie
- ✓ Egocentrisme personeel
= gevolg van gebrek aan publicentrisme top

Dank voor uw interesse.

walter@appels-consult.be

